

набати аввал худашон намунаи ибрат бошанд. Итминони комил дорам, ки кормандони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ зимни фаъолияти худ манфиатҳои миллиро аз ҳама боло гузошта, донишу малака ва ҳатто ҳастии худро ба ин ҳадафи олий равона месозанд. Зеро мақомоти корҳои дохилӣ, дигар мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва сохторҳои низомӣ дар ҳифзи арзишҳои олии давлатдорӣ, таъмини амнияти давлат ва ҷомеа, яъне волоияти қонун нақши калидӣ доранд. Ҳайати шахсии сохтору мақомоти зикршуда бояд сатҳи баланди касбият дошта, аз лиҳози рӯҳиву равонӣ устувор бошанд, бо истифода аз шароити муҳайёкардаи давлату Ҳукумат ҳамеша дар ҳолати омодабош қарор дошта бошанд, зеро тавре ки дар оғоз хотирнишон кардам, вазъи ҷаҳон ва минтақа бисёр ноорому хатарзо мебошад ва ин масъаларо ҳатто як лаҳза ҳам фаромӯш набояд кард. Чунонки огаҳӣ доред, бо Фармони Президенти кишвар «Стратегияи ислоҳоти милитсия барои солҳои 2013-2020» қабул гардида, давра ба давра татбиқ шуда истодааст. Муҳимтарин масъала дар ин самт тибқи муҳлатҳои

муайяншуда ва босифат таъмин намудани татбиқи бандҳои дахлдори санади зикршуда мебошад. Ин санади муҳим дар баробари дигаргуниҳои ҷиддӣ дар самти беҳсозии заминаҳои моддиву техникӣ тақозо менамояд, ки корманди милитсия хислатҳои беҳтарини инсониву одоби баланди муошират дошта, хайрхоҳу одамдӯст бошад ва аз нигоҳи равонӣ, ҷисмонӣ ва ирода устувор буда, ба Ватан ва халқи худ содиқона хизмат наояд. Таълимгирандагони Академия низ бояд дорои ҳамин хислатҳои ҳамандаи инсонӣ, сазовори номи баланди донишҷӯи муассисаи таҳсилоти олии Вазорати корҳои дохилӣ ва ҳомиёни ояндаи қонуниятҳои тартибот бошанд. Хизмат дар сафҳои милитсия поквичдонӣ, эҳтиром ба қонун ва ҳуқуқу озодиҳои инсонро тақозо намуда, кормандони мақомот набояд ба тамаҷӯӣ, беэҳтиромӣ нисбат ба шахрвандон ва истифодаи усулҳои номатлуби таҳқиқу тафтиш роҳ диҳанд. Шумо бояд дар риояи талаботи қонунҳои милли дар бораи танзими анъана ва расму ойинҳои милли ва масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд низ пешсафу та-

шабускор бошед, чунки қисми зиёди муқаррароти қонунҳои зикршуда ба зиндагии ҷавонон дахл доранд. Ҳар кадоми шумо бояд ҳамеша дар хотир дошта бошед, ки сулҳу субот ва оромиву осоиш барои ҳар кишвару миллат, махсусан, барои халқи мо, ки даҳшати ҷанги шаҳрвандиро аз саргузаронидааст, неъматӣ бузургтарин маҳсуб ёфта, ҳифзу ҳимояи он вазифаи муқаддаси ҳар як фарди миллатдӯсту ватанпараст ва қуллӣ ҷавонони бонангу номуси Ватан мебошад. Дар баробари шумо — наврасону ҷавонони мамлакат ман ҳамаи 240 ҳазор нафар кӯдаконеро, ки имсол ба синфи якум мераванд, табрик гуфта, ба онҳо саломативу умри дароз орзу мекунам ва умедворам, ки кӯдакони имрӯза фардо ҳамчун насли ватандӯст ва номбардори Тоҷикистони азизамон ба воя мерасанд. Дар охир ҳамаи шумо, ҳозирини гиромӣ, қуллӣ омӯзгорону хонандагон ва донишҷӯёни муассисаҳои таълимии кишварро бо оғози соли нави таҳсил самимона табрик мегӯям. **Рӯзи дониш ва оғози соли нави таҳсил муборак бошад, ҳамватанони азиз!**

НУРАФШОН

ПАНЧШАНБЕ 31-август соли 2017 №8 (32)

Наширияи Донишкадаи энергетикӣи Тоҷикистон

Суханронии Пешвои миллат Эмомалӣ Раҳмон ба муносибати Рӯзи дониш ва ифтитоҳи бинои нави Академияи Вазорати корҳои дохилӣ

Омӯзгорони арҷманд ва донишҷӯёну хонандагони азиз!

Муҳтарам устодон ва донишҷӯёни Академияи вазорати корҳои дохилӣ!

Ҳамватанони гиромӣ!

Имсол мулоқоти анъанавии мо ба ифтихори Рӯзи дониш, дарси сулҳ ва оғози соли нави таҳсил якҷо бо ифтитоҳи бинои нави таълимии Академияи Вазорати корҳои дохилӣ дар арафаи ҷашни муқаддасу мубораки миллиамон — бистушашсолагии истиқлолияти давлатӣ баргузор мегардад. Ба ин муносибат, омӯзгорону донишҷӯёни Академия, устодону толибилмони ҳамаи муассисаҳои таълимии мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва сохторҳои низомӣ, хонандагони муассисаҳои таҳсилоти умумӣ, ибтидоии касбӣ, донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣ, қуллӣ кормандони соҳаи маориф, падару модарон ва сокинони мамлакатро самимона табрик мегӯям. Академияи Вазорати корҳои дохилӣ

ба сифати муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар тарбияи кадрҳои баландсисос барои мақомоти ҳифзи ҳуқуқ саҳми назаррас дошта, кормандону хатмкардагони он дар мубориза бар зидди ҷинояткорӣ, таъмини волоияти қонун ва таҳкими сулҳу суботи кишварамон фидокорона заҳмат кашаида, ба Ватан ва халқи Тоҷикистон содиқона хизмат карда истодаанд. Муассисаи мазкур, ки дар замони истиқлолият таъ-

сис ёфтааст, дар давраи фаъолияти худ ҳазорон нафар кадрҳои баландсисос ва часуру далерро тайёр намудааст, ки онҳо дар лаҳзаҳои вазину ҳассоси ҳаёти кишварамон ҳомиёни воқеии Ватан ва ҳимоятгарони манфиатҳои милли будани хешро исбот кардаанд. Дар охири асри бист ва оғози асри бистуяк сайёраи мо ба як қатор таҳдиду хатарҳои нав, аз қабили экстремизму терроризм, ҷангҳои мазҳабӣ, амалҳои

<p>НУРАФШОН Мухаррири масъул: Абдуллоев БАХТИЁР ТАЪРҶОҶ: Абдуллоев БАХТИЁР</p>	<p>Наширияи Донишкадаи энергетикӣи Тоҷикистон Web: www.det.tj -тел: 905551718</p>	<p>ҲАЙАТИ МУШОВАРА: Назарзода Хайрулло Кибриё Мирзоева Зарина Шарифова</p>	<p>Ба хотири гуногунандешӣ матолибе низ нашр мешаванд, ки рӯзнома зимнан метавонад бо муаллифони ҳамакида набояд ва масъулияти онро ба душ нагирад.</p>	<p>Рӯзнома моҳе як маротиба дар Маркази инноватсионӣ ва парки технологияи Донишкадаи энергетикӣи Тоҷикистон нашр мешавад. Нишонии мо: валоити Хатлон ноҳияи Бохтар</p>
---	---	---	---	--

даҳшатноки террористӣ, мусаллаҳшавии бошитоб, густариши ҷинояткори муташаккили фаромилӣ, қочоқи маводи муҳаддир, силоҳу муҳиммоти ҷангӣ, одамрабӣ, инчунин, тағйирёбии иқлим ва ҳодисаҳои фавқулодаи вобаста ба он, бемориҳои сироятӣ, шиддат гирифтани раванди аз нав тақсим кардани дунё барои ба даст даровардани захираҳои табиӣ аз ҷониби абарқудратҳо ва мушкilotи дигар рӯ ба рӯ гардид. Чунин вазъ мардуми сайёра, аз ҷумла моро водор месозад, ки ба масъалаи ҳифзи сулҳ, таҳкими пояҳои давлатдорӣ ва мустаҳкам намудани иқтисодии мудифавии давлат ҳамчун шарт муҳимтарини пойдеории амният ва суботу оромии ҷомеа аҳамияти хоса зоҳир намоем. Халқи мо ба қадри сулҳу оромӣ бештар мерасад, зеро мардуми тоҷик бо айби як идда ашхоси хоину зархарид, роҳбарони баъзе аз ҳоби сиёсӣ ва хоҷагони хориҷии онҳо, ки мехостанд дар Тоҷикистон давлати исломӣ бунёд намуда, мазҳаб ва фарҳанги бегонро ба сари мардуми мо бор кунанд, ба гирдобии ҷанги шаҳрвандии таҳмилий гирифтанд шуда, хисороти зиёди моддиву маънавиро паси сар намуданд. Маҳз ба ҳамин хотир, ҳар сол дар кишвари

мо соли хониш дар ҳамаи зинаҳои таҳсилот бо дарси сулҳ оғоз мегардад. Аз ин рӯ, баҳусус, наврасону ҷавонони моро зарур аст, ки ба қадри сулҳу оромӣ, суботи сиёсӣ ва истиқлолу озодӣ расанд ва ҳамчун насли ояндасоз ба хотири ҳифзу таҳкими дастовардҳои он саъю талош намоянд. Дар солҳои мудхиши ҷанги шаҳрвандӣ кормандони милитсия, аз ҷумла устодону донишҷӯёни Академия дар баробари дигар мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва сохторҳои низомӣ дар қатъи ҷангу хунрезӣ, барқарор намудани соҳти конституционӣ, таъмини амнияти тартиботи ҷамъиятӣ ва сулҳу оромӣ саҳми басо арзишманд гузоштанд. Мо ба ҳамаи кормандони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва сохторҳои низомӣ изҳори миннатдорӣ карда, хотираи неки онҳоеро, ки барои барқарор кардани соҳти конституционӣ қурбон шудаанд, абадан пос медорем. Ҳамзамон бо ин, аз ақлу хирад ва сабру таҳаммули миллати куҳанбунёдамон ифтихору шукрона мекунем, ки маҳз ба шарофати иродаи қавии мардуми шарифи кишвар давлати ҷавони тоҷиконро аз хатари нобудӣ ва миллатро аз парокандагӣ раҳой бахшидем. Дар баробари ин, бояд гуфт, ки сулҳи

тоҷикон дар ташаккули худшиносии миллӣ нақши муассир гузошт ва раванди миллатсозиву давлатсозиро дар мамлакат тавсеа бахшид. Аз ин лиҳоз, ҳангоми дарси сулҳ омӯзгорон бояд ба шогирдони худ аҳамият ва нақши сулҳу ваҳдати миллиро барои суботи ҷомеа, рушди муназзаму муътадили кишвар ва пойдеориву устувории давлат шарҳ диҳанд ва наврасону ҷавонро дар рӯҳияи сулҳдӯстиву сулҳпарварӣ тарбия намоянд. Фарзандони мо бояд хуб дарк намоянд, ки омӯхтани илму дониш ва аз худ кардани касбу ҳунар танҳо дар сурати пойдеории сулҳу оромӣ ва амнияти ҷомеаву давлат имконпазир мебошад.

Дӯстони азиз!

Дар кишвари мо Рӯзи дониш баробари дарси сулҳ арзиши баланд дошта, шогирдони муассисаҳои таълимӣ ва волидайнӯ омӯзгорони онҳо ин санаи фархундаро бо шодиву хурсандӣ истиқбол менамоянд. Мафҳуми дониш барои халқи мо аз замони қадим то имрӯз як ҷузъи муҳимтарини маънавиёт ба ҳисоб меравад. Бузургони гузаштамон донишро чароғи ақл ва ҷавшани ҷисм доништаанд. Бо дарназардошти нақши бузургии илму маърифат Ҳукумати мамлакат дар даврони

дорони ҷаҳон қарор гирифтааст. Ба назари мо, сабаби асосии фирефтаи табиғгарони ташкилоту созмонҳои экстремистиву террористӣ гардида ни ҷавонон, пеш аз ҳама, сатҳи пасти донишу маърифат, ҷаҳонбинии маҳдуд, инчунин, аз назорат дур мондани онҳо мебошад. Ба гурӯҳҳои ҷангҷӯи экстремистӣ ва созмонҳои террористӣ ҳамроҳ шудани баъзе ҷавонони мо низ боиси ташвиш гардидааст, ки инро дар суҳанрониву воҳӯриҳо бо ҷавонон ва намояндагони дигар табақаҳои ҷомеа борҳо таъкид намудаам. Ҷой доштани чунин зухуроти нангин моро водор месозад, ки ба масъалаи тарбияи ҷавонон боз ҳам бештар диққат дода, пеши роҳи гароиши онҳо ба ҳар гуна ҳаракату созмонҳои тундраву террористӣ гирем, зеро чунин афрод ба шаъну шарафи миллати тамаддунсози мо ва давлати тоҷикон иснод меоранд.

Муҳтарам устодону омӯзгорон ва донишҷӯёну хонандагони азиз!

Дар арафаи таҷлили 26 — умин солгарди истиқлолияти давлатӣ ба истифода супорида шудани маҷмааи нави таълимии Академияи Вазорати корҳои дохилӣ далели равшани қадриносии

Ҳукумати кишвар аз хизмати содиқонаи ҳайати шахсии мақомоти милитсия мебошад. Ба корҳои сохтмони бинои нави Академия дар арафаи таҷлили ҷашни бистсолагии Конститутсия асос гузошта будем ва ҷунонки имрӯз мебинем, бинои маъмуриву таълимии он, ки аз се қисмат ва ҳашт ошёна иборат мебошад, бо сифати баланди меъморӣ бунёд гардидааст. Бояд таъкид намуд, ки ҳадаф аз бунёду таҷлили заминаҳои моддиву техникаи Академияи Вазорати корҳои дохилӣ баланд бардоштани сатҳи таълимӣ тарбияи донишҷӯён, омода кардани мутахассисони баландхиссос ва ватандӯсту худшинос барои мақомоти корҳои дохилӣ ва тақмили тақвияти донишу маљакаи касбии кормандон ба ҳисоб меравад. Дар зарфи солҳои 2000-2016 Академияи милитсияи Вазорати корҳои дохилӣро беш аз 8 ҳазор нафар хатм намудаанд. Имрӯз дар Академия 2200 нафар таҳсил мекунанд, ки аз онҳо 156 нафарашон духтарон мебошанд, вале ин шумора ҳанӯз хеле кам аст. Ҳоло бо супориши Роҳбари давлат дар ҳамаи муассисаҳои таҳсилоти олии касбии кишвар 600 нафар ятимон, аз ҷумла дар Академияи Вазорати корҳои дохилӣ 169 нафар

таҳсил мекунанд. Дар ин муассисаи таҳсилоти олий, инчунин, 56 нафар фарзандони кормандони мақомоти милитсия, ки ҳангоми адои хизмат ҳалок гардидаанд ва 15 нафар хатмкардагони хона-интернатҳои кишвар ба таҳсил фаро гирифта шудаанд, ки иқдоми мазкур нишонаи ғамхории давлату Ҳукумат нисбат ба оилаҳои камбизоат ва кишри ниёзманди ҷомеа мебошад. Хотирнишон бояд кард, ки бо истифода аз технологияҳои замонавӣ ба роҳ мондани омӯзиши ҳамаҷонибаи фанҳои таҳассусӣ дар Академияи Вазорати корҳои дохилӣ аз ҷумлаи вазифаҳои муҳим ба шумор меравад. Дар робита ба ин, ба масъалаи таълими забонҳои хориҷӣ, технологияҳои иттилоотиву коммуникатсионӣ, ҳуқуқи инсон ва ҳуқуқи байналмилалӣ эътибори ҷиддӣ додан зарур аст. Яъне хатмкардагони Академия бояд на танҳо ҳуқуқшиносони баландхиссос, балки донандагонихубизабонҳои хориҷӣ низ бошанд. Дар баробари ин, вазифаи устодони Академия аз он иборат аст, ки шогирдони худро дар рӯҳияи ҳисси баланди миллӣ, ватанпарастӣ, садоқат ба Ватан, ҳифзи арзишҳои олии давлатӣ ва манфиатҳои миллӣ тарбия намоянд ва дар

муассисаҳои таҳсилоти олиии касбӣ бо маоши иловагӣ таъмин намудани омӯзгор ва чалби донишҷӯи магистр ба корҳои баъдидарсӣ ва пайдо кардани таҷриба мебошад. Вале дар технопаркҳои муассисаҳои таълимӣ омӯзгорон кам фаъолият карда, ба ин коргоҳҳо шахсони дигар ба кор чалб шудаанд ва маҳсулоти баровардашон низ сифатноку назаррас нест. Аз ин рӯ, Хадамоти давлатии назорат дар соҳаи маориф вазифадор карда мешавад, ки бо истифода аз сохторҳои худ дар маҳалҳо фаъолияти муассисаҳои таълимӣро зери назорати ҷиддӣ қарор дода, барои беҳтар шудани сатҳи сифати таълим тадбир андешад ва ҳар шаш моҳ рейтингҳои муассисаҳои таҳсилоти олиии касбиро гузаронида, сатҳи донишдӯзии донишҷӯён, маҳорату малакаи касбии омӯзгорон ва амалӣ кардани навҷӯиву навгониро дар низоми таҳсилоти олиии касбӣ муқаррар карда, доир ба натиҷаи корҳои иҷрошуда ба Ҳукумати кишвар гузориш диҳад ва дар воситаҳои ахбори омма интишор гардонад. Дар баробари ин, Хадамоти давлатии назорат дар соҳаи маорифро зарур аст, ки ҳамчун мақоми ягонаи ваколатдор дар

самти аттестатсия, аккредитатсия ва иҷозатномадиҳии муассисаҳои таълимӣ, сарфи назар аз шакли моликият ва тобеияти идоравии онҳо, барои шаффоф ва дар сатҳи баланди касбӣ анҷом додани санҷиши сатҳи сифати таҳсилот ва дар маҷмӯъ, ҷиҳати арзёбии воқеии фаъолияти муассисаҳои таълимии мамлакат чораҳои муассир андешад. Ҳамзамон бо ин, такмилидонишумаҳорати омӯзгорони муассисаҳои таълимӣ муҳимтарин омилҳои беҳтар намудани сифати таълим мебошад. Аз ин рӯ, зарур аст, ки дар ҳамаи зинаҳои таҳсилот ба масъалаи бозомӯзӣ ва такмили ихтисоси омӯзгорон эътибори ҷиддӣ дода, фаъолияти марказҳо, курсҳо ва донишқадаҳои такмили ихтисоси зери назорати доимии Вазорати маориф ва илм, инчунин, дигар вазорату идораҳо, ки дар сохторашон муассисаҳои таълимӣ доранд, қарор дода шавад. Ҳукумати мамлакат дар роҳи татбиқи нақшаҳои стратегии худ ҳамеша ба омӯзгорон ва умуман, ба кормандони соҳаи илму маориф таъямна менамояд, зеро онҳо дар ҳифзи нигоҳ дошти дастовардҳои истиқлолият ва рушди минбаъдаи кишвар нақши

пурарзиш доранд. Маҳз омӯзгор аст, ки наврасону ҷавонро ба интиҳоби касбу ҳунар ва роҳи дурусти зиндагӣ ҳидоят мекунад. Дар шароити ғарбӣ рисолат ва масъулияти касбии омӯзгор бамаротиб зиёд шудааст. Дар ин роҳ, ҳар як омӯзгор бояд ҳисси баланди миллӣ, ватандӯстиву ватанпарастӣ ва худшиносиву худогоҳӣ дошта бошад ва шогирдонашро дар ҳамаи рӯҳия тарбия намояд.

Ҳозирини ғиромӣ!

Таҳдиди зухуроти харобиовари ифротгарой ва созмонҳои террористӣ, ки аксари онҳо фаъолияти худро бо номи ислом анҷом медиҳанд, имрӯз аз сатҳи миллӣ ва минтақавӣ фаротар рафта, хусусияти ҷаҳонӣ касб кардааст. Мубориза бо ин вабои аср на танҳо вазифаи давлат, балки вазифаи муҳими ҳар як фарди бонангу номуси ҷомеа мебошад, зеро он на фақат ба давлат ва асосҳои конституционии он, балки ба рӯзгори ободу осуда, ба тарзи зиндагии ҳар як шахс ва аҳли оилаи ӯ таҳдид мекунад. Роҳу усулҳои пешгирӣ намудани ҷалби ҷавонони кишварҳои гуногун ба ин гуна созмонҳои экстремистиву террористӣ имрӯз дар маркази диққати сиёсатшиносону сиёсатма-

истиқлолият масъалаи рушди илму маорифро яке аз самтҳои афзалиятноки сиёсати иҷтимоӣ эълон кардааст. Дар ин асос ҳоло дар низоми маориф ислоҳот ва навсозӣ бомаром идома дошта, Ҳукумати мамлакат дар доираи ислоҳоти соҳаи концепсияву барномаҳои рушди соҳаи маорифро қабул ва амалӣ карда истодааст. То ба имрӯз китобҳои таълимӣ бо дарназардошти шароити нав таълиф ва chop гардиданд, ки онҳо доир ба ҳар як мавзӯи дарсӣ маълумоти бештар дошта, бар замми ин, омӯзгоронисоҳибтаҷриба аз шабакаҳои иҷтимоии таълимӣ низ фаровон истифода менамоянд. Инчунин, аксари муассисаҳои таълимӣ дар чараёни дарс аз технологияҳои наву ҳозиразамон ва шакли усулҳои фаъоли таълим истифода карда, насли наврасро бо дастовардҳои муосир илмӣ шинос мекунад ва ҷиҳати васеъ гардонидани дараҷаи ҷаҳонбинии онҳо кӯшиш менамоянд. Низоми муосир таълим, ки ҳосилҳои даврони истиқлолият мебошад, барои баланд бардоштани сифати таълим ва бедор кардани завқу ҳаваси хонандагон ба донишомӯзӣ мусоидат менамояд. Ҳоло дар соҳаи

маориф гузариш ба стандартҳои нави таълим идома дошта, зарурати ворид намудани шакли воситаҳои нави азхудкунии илму дониш дар ҳамаи зинаҳои таҳсилот пеш омадааст. Вобаста ба ин, омӯзгоронро зарур аст, ки ҷиҳати омӯхтани навгонҳои илмиву таълимӣ, таҷрибаи пешқадам ва такмили маҳорату малакаи касбии худ мунтазам кӯшиш намоянд. Дар ин раванд, тарзи тақсими равиёӣ, ки бо супориши Ҳукумати мамлакат дар низоми таҳсилоти умумӣ, бахусус, литсею гимназияҳо ҷорӣ гардидааст, бояд тақмил дода шавад. Мушоҳидаву таҳлилҳои нишон медиҳанд, ки дар ин самт ҳанӯз камбудҳои вучуд доранд ва ислоҳи саривақтии онҳо боиси таҳаввулоти сифатӣ дар

низоми таҳсилоти миёнаи умумӣ мегардад. Дар баробари ин, самаранок ба роҳ мондани таҳсилоти салоҳиятнок ва давра ба давра ҷорӣ намудани он дар ҳамаи зинаҳои таълим талаби замон мебошад. Дар чараёни навсозӣ бояд ба омӯзиши фанҳои дақиқ, махсусан, риёзӣ ва табиатшиносӣ, технологияҳои иттилоотиву коммуникатсионӣ ва забонҳои хориҷӣ, аз ҷумла русиву англисӣ эътибори ҷиддӣ дода шавад, зеро таълими самараноки ин фанҳо барои ояндаи Тоҷикистон ниҳоят муҳим буда, вусъат ёфтани тафаккури техникаву ҷаҳонбинии истеҳсолӣ шартӣ зарурии рушди соҳаҳои ҳаётан муҳими иқтисоди миллӣ мебошад. Илова бар ин, маҳз тавассути таълими сифат-

ноки фанҳои дақиқ қобилияти навҷӯй ва мафкураи наврасон қавӣ гардида, майлу рағбати онҳо ба ихтироъкорӣ ва тарроҳиву моделсозӣ бештар мешавад ва интихоби ихтисосҳои техникӣ аз ҷониби хатмкунандагон мӯассисаҳои таълимӣ огоҳона сурат мегирад. Аз рӯи таҳлили нишондиҳандаҳои Маркази миллии тестӣ соли чорум

аст, ки дар кластери якум, яъне ихтисосҳои табииву техникӣ нақшаи қабул иҷро нашуда, ҳавасмандӣ ба чунин ихтисосҳои муҳим кам ба назар мерасад. Аз ин рӯ, мо бояд дар мактабҳои миёна сифати таълими фанҳои дақиқро баланд бардорем ва таваччуҳи хонандагонро ба ин фанҳо бештар ҷалб созем. Бо ин мақсад, Вазорати маориф ва илм, кумитаҳои ҷавонон ва варзиш, занон ва оила, телевизион ва радио, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо бояд ҷиҳати тарғибу ташвиқи ҳарчи бештари хонандагон ба

омӯзиши фанҳои дақиқу риёзӣ озмунҳои чумхуриявӣ, вилоятӣ ва шаҳриву ноҳиявиро мунтазам ба роҳ монда, натиҷаи онҳоро ҳар шаш моҳ ҷамъбаст намоянд ва ғолибонро кадрдонӣ кунанд. Дар баробари ин, Вазорати маориф ва илм дар ҷамаи зинаҳои таҳсилот, баҳусус, дар синфҳои равияи дақиқу табиатшиносӣ дарси шоҳмотро ҷорӣ карда, дар зинаи таҳсилоти миёнаи умумӣ ҳангоми таълими фанни технология азҳудкунии ҳунароҳои мардумӣ, аз ҷумла, дӯзандагӣ, колинбофӣ, адрасбофӣ, чакандӯзӣ, маҳсусан, ҳунари пухта-

ни таомҳои миллӣ ва дигар нозукиҳои рӯзғордориро ба роҳ монда, ба барномаҳои таълимӣ ва китобҳои дарсии ин фан иловаҳо ворид намояд. Ҷамзамон бо ин, ҳар шаш моҳ дар байни хонандагон озмунҳои ҷавари беҳтарин, кадбонуи моҳир ва монанди инҳоро гузаронида, доир ба дастгириву ҳавасмандгардонии моддиву маънавии ғолибон ҷорачӯӣ намояд. Баргӯзор кардани чунин ҷорабиниҳо завқи хонандагонро ба касбу ҳунаромӯзӣ бештар карда, дар оянда ба рушди сайёҳӣ таъсир мерасонад ва боиси зиёд шудани

маҳсулоти ватанӣ барои сайёҳону меҳмонон мегардад. Барои амалӣ намудани ин тадбирҳои муҳим зарур аст, ки ба таҳсилоти иловагӣ ҳамчун қисми таркибии раванди донишомӯзӣ ва интихоби касб эътибори ҷиддӣ дода шавад, зеро ҳадафи он, пеш аз ҳама, рушди қобилияту истеъдоди кӯдакон ва наврасону ҷавонон мебошад. Мо бояд натавонанд марказҳои таҳсилоти иловагӣ самаранок истифода намоем, балки дар заминаи мӯассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, ибтидоӣ ва миёнаи касбӣ маҳфилҳои гуногуни эҷодӣ ва техникӣ бадеӣ, санъати амаливу ороишӣ, варзишӣ, шоҳмотбозӣ, сайёҳиву кишваршиносӣ, биологиву экологӣ, гуманитарӣ ва монанди инҳоро ба роҳ монем. Дар шароити кунунӣ ба омӯзиши фарҳанги миллӣ ҳамчун омилҳои муҳимми рушди маънавии шахсият таваччуҳ зоҳир кардан зарур аст. Зеро ташаккули ҳисси зебоишиносӣ ва дарки амиқи фарҳанги миллӣ дар зехни хонандагон эҳсоси баланди ватандӯстиро бедор намуда, онҳоро ба омӯхтани осори адабиву фалсафӣ ва иҷтимоиву маънавии

мутафаккирони гузаштаи халқамон водор мекунад. Ба ин васила мо дар роҳи ба воя расонидани насли замони нав ва дорони ахлоқи баланди инсонӣ қадами устувор мегузоарем. Мо бояд ба таҷдиди низомии таҳсилоти ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ низ вусъат бахшем. Таъкид месозам, ки дар масъалаи сифати таълим ва тайёр кардани мутахассисони соҳибкасб, маҳсусан, дар зинаи таҳсилоти олии касбӣ ҳоло ҳам ба муваффақият ноил нагаштаем. Омӯзиши забонҳои хориҷӣ, баҳусус, русиву англисӣ ба талаботи стандартҳои давлатӣ ҷавобгӯ набуда, аксари хатмкунандагон ба ин забонҳо муошират карда наметавонанд. Ба фанни таҳассусӣ кам аҳаммият дода мешавад ва серталабӣ дар бобати аз худ кардани ин фанҳо кам ба назар мерасад. Аз ин лиҳоз, Вазорати маориф ва илм, Шӯрои ректорони мӯассисаҳои таҳсилоти олии касбии кишвар вазифадор карда мешаванд, ки ба сифати таълими забонҳои хориҷӣ, технологияҳои коммуникатсионӣ ва фанҳои таҳассусӣ кам аҳаммият дода мешавад ва серталабӣ дар бобати аз худ кардани ин фанҳо кам ба назар мерасад. Аз ин лиҳоз, Вазорати маориф ва илм, Шӯрои ректорони мӯассисаҳои таҳсилоти олии касбии кишвар вазифадор карда мешаванд, ки ба сифати таълими забонҳои хориҷӣ, технологияҳои коммуникатсионӣ ва фанҳои таҳассусӣ эъти-

бори аввалиндараҷа зоҳир намоянд. Дар баробари ин, бояд гуфт, ки ҳанӯз ҳам сатҳи дониш ва касбияти хатмкардагон мӯассисаҳои таҳсилоти олии ҷавобгӯи талабот нест. Қисме аз онҳо бо иллати паст будани сатҳи дониш бо ихтисоси худ дар ягон мӯассиса ё ташкилот ҷойи кор пайдо карда наметавонанд. Иловабарин, дар мӯассисаҳои таҳсилоти олии ҳоло ҳам нарасидани китобҳои дарсӣ аз рӯи баъзе ихтисосҳо ҳамчун масъалаи ҳалталаб боқӣ мондааст. Имрӯзҳо вақти он расидааст, ки ба усули анъанавии таҳсили ғолибона хотима бахшида, таҳсилоти фосилавӣ ба роҳ монда шавад. Дар шароити имрӯза раванди таълиму тадрисро бе истифодаи васеи воситаҳои техникӣ ва технологияҳои муосир тасаввур кардан ғайриимкон аст. Аммо тибқи таҳлилҳо дар мӯассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ҳоло ҳам нарасидани озмоишгоҳу таҷҳизоти муосир мушоҳида мегардад. Ҷарчанд ки бо супориши модараксари донишгоҳҳо технопаркҳо таъсис ёфтаанд, лекин фаъолияти онҳо ба талабот мутобик нест. Ҳадаф аз таъсиси чунин сохтори таълимиву истехсолӣ дар ҳайати